

Goed mest toedienen is geld verdienen

Bert Philipsen

Door op de juiste wijze te bemesten is al snel f 1000,- per jaar te verdienen. Met een betere bemesting is minder stikstof nodig voor een goede opbrengst, wordt de drijfmest beter benut, is minder kunstmest nodig en worden de mineralenverliezen lager. Om dit te realiseren kan gebruik gemaakt worden van het nieuwe N-advies, de samenstelling van de drijfmest. Een goede verdeling van de mest en de opbrengst van het gras kunnen inschatten zijn ook van groot belang.

Nieuw N-advies

Met het gebruiken van het nieuwe N-advies voor grasland kan uw bedrijf zeker 50 kg zuivere stikstof besparen. Op een bedrijf met 25 ha grasland is dat 1250 kg stikstof. Deze stikstof kan nog wel enige meeropbrengst geven, daarom mag u uitgaan van een financiële besparing van 50% bij een stikstof prijs van 1 gulden is dat f 625,-. Via een N-totaal monster van de grond (niet op veen) wordt het stikstofleverend vermogen van de grond beter ingeschat. De eerste snede krijgt meer stikstof als voorheen omdat de benutting hiervan beter is dan in de zomer en zich beter vertaalt in een hoge opbrengst aan kwaliteitsvoer. In de tweede snede kan gras duidelijk met minder stikstof uit de voeten, dit wordt bevestigd door vele jaren onderzoek. Tevens blijft er door een hogere gift in de eerste snede iets meer stikstof achter voor de tweede snede. Dit lijkt ook bevestigd te worden door relatief hoge ureumgehaltenes tijdens het beweiden van de tweede snede in voorgaande jaren. Vanaf de derde snede moet weer wat meer worden bemest voor een goede opbrengst, maar er wordt wel sneller afgebouwd dan in het oude advies. In de praktijk zal de zwaarte van een snede ook afnemen in de loop van de zomer.

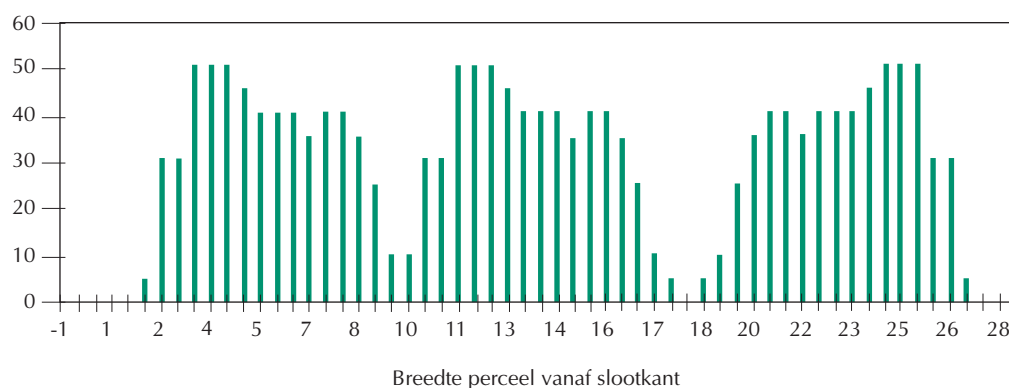
Strooibeeld kunstmest

Met de duidelijk lagere kunstmest giften vanaf de tweede snede wordt het goed verdelen van de kunstmest steeds moeilijker. Dit is ook de reden dat het praktijkonderzoek de mogelijkheden van precisiebemesting onderzoekt. Hiervan zal tijdens de open dagen meer te zien zijn. In de praktijk blijkt dat niet alle kunstmeststrooiers kleine hoeveelheden kunnen strooien, strooibeelden vaak afwijkingen vertonen en de rijafstand niet correct is (zie figuur 1). Bij kleine giften vraagt ook de kwaliteit van de kunstmest extra aandacht; stof en brokken zullen zeer snel strooibanen laten zien in het land. Uit praktijkproeven blijkt dat door een matige verdeling u als veehouder gemiddeld 500 kg ds per hectare mist en 30 kg stikstof te veel geeft per hectare. In geld uitgedrukt is dat op een bedrijf van 25 hectare $\times 30 \text{ kg} \times 50\% \times f 1,-$ is f 375,-. Ook het inscharen bij de gewenste grashoogte is in een ongelijk grasbestand is hierdoor veel moeilijker.

Werking drijfmest

Om de werking van drijfmest in te kunnen schatten is een mestanalyse absoluut noodzakelijk. Afwijkingen ten opzichte van het gemid-

Figuur 1 Verdeling van de kunstmest op een praktijkperceel

delde zijn enorm, vaak als gevolg van meer water in de put of niet goed mixen. Of dat er nu 1,5 of 3 kg werkzame stikstof uit een ton drijfmest werkzaam is maakt voor de opbrengst en voederwaarde veel verschil. Ook de benodigde hoeveelheid kunstmest heeft hierop veel effect. Gemiddeld 40-50% van de stikstof uit drijfmest werkt nog door na de eerstvolgende snede (ca. 1-1,5 kgN/m³). Bij 50 m³ per hectare is het niet meetellen van deze stikstof meer dan 50 kg stikstof per hectare wat kan worden bespaard op kunstmest. Omdat de drijfmest zolang doorwerkt en ook vrij veel fosfaat en kali bevat is het aanwenden in voorjaar en voorzomer belangrijk. Dan wordt immers de hoogste opbrengst gehaald en is de mineralen-behoefte het grootst. Door dus ook de stikstof na de eerstvolgende snede uit de drijfmest mee te rekenen is een besparing van kunstmest mogelijk van ca. 50 kg per hectare. Bij een positief rendement van 50% en een stikstofprijs van f 1,-= wederom f 625,=

Bemesten naar opbrengst

Essentieel onderdeel van de nieuwe N-adviezen is het oogsten van de opbrengst waar voor bemest is. Hiervoor is het belangrijk om te kunnen beoordelen op een paar honderd kg drogestof nauwkeurig hoeveel gras er werkelijk wordt geoogst. Als dit niet goed lukt, dan is er geen sprake van een nauwkeurige bemesting. Wel kan in de volgende snede 25% van de teveel of te weinig gegeven stikstof worden gecorrigeerd. Uit graslandcursussen en praktijkprojecten blijkt dat dit op het oog schatten erg moeilijk is. Een grashoogtemeter of een liniaal kan hierbij een hulpmiddel zijn. Nog beter is om in studieclubverband samen te schatten en stroken gras uit te maaien, te wegen en de drogestof te bepalen. Hiermee worden de werkelijke opbrengsten voor weiden en maaien zichtbaar en is het leer-effect het grootst.

Bij het bemesten naar de juiste opbrengst kan het ureumgehalte in de tankmelk een hulpmiddel zijn. Bij een te hoge bemesting en/of te

vroeg inscharen zal het ureum gehalte in de melk duidelijk hoger zijn. Bij maaien is dit meestal goed te zien op de kuilanalyse in de vorm van een hoge OEB.

Met het nieuwe N-advies is gemiddeld 50 kg stikstof per hectare te besparen.

Een goede benutting van de drijfmest op grasland kan tot 50 kg stikstof besparen en de matige verdeling van de kunstmest kost ca. 30 kg N per hectare. Al deze effecten zullen niet tegelijkertijd optreden, maar het moet voor een gemiddeld bedrijf zeker mogelijk zijn om met behoud van opbrengst minstens 40 kg stikstof per ha grasland te besparen. Op een bedrijf van 25 hectare betekent dit al een voordeel van f 1000,-. Hierbij is een lagere MINAS-heffing nog niet meegerekend.

Goed schatten van de ds-opbrengst van grasland is essentieel voor een goede bemesting.

